

T É M Ě Ř P R A V I D E L N Ý

(ČTVRTLETNÍK)

ekologického sdružení

1 / 2002

Vážení a milí přátelé, ekologické sdružení ARNIKA Vám téměř po půl roce existence předkládá první číslo svého čtvrtletního zpravodaje. Přejeme příjemné počení a těšíme se na Vaši případnou kritiku, pochvalu, na dotazy i na morální či finanční podporu!

Ivona Půlkrábková

ARNIKA je ekologické sdružení občanů, které vzniklo 29. září 2001. Toto sdružení založila skupina lidí, kteří opustili Děti Země z důvodu odlišných představ o budoucí činnosti a struktuře této organizace.

Sdružení ARNIKA se zabývá ochranou mokřadů a vodních toků, znečištěním životního prostředí toxickými látkami a odpady a podporou účasti veřejnosti v rozhodování o životním prostředí. Významnou roli v naší činnosti hraje i mezinárodní a přeshraniční spolupráce.

ARNIKA má v současnosti dvě prioritní kampaně – Budoucnost bez jedů a Živé Labe.

Posláním ARNIKY je zlepšení stavu životního prostředí a ochrana přírody. Zaměřujeme se především na ochranu před znečištěním toxickými látkami a na zachování a obnovu řek a mokřadů nejen na území ČR, ale i v evropském kontextu. ARNIKA je celostátní organizací s centrální kanceláří a samostatnými pobočkami. Naše národní i lokální kampaně a projekty se ve vyvážené míře opírají o tři pilíře – zapojení veřejnosti, odborné argumenty a o spolupráci se sdělovacími prostředky.

ARNIKA usiluje o širokou členskou základnu – možnost uplatnit se má každý, kdo chce pomáhat lidem chránit jejich životní prostředí. ARNIKA se snaží o to, aby lidé žili v harmonii s přírodou a sami se sebou. Věříme, že:

„Vzdálí-li se lidské srdce od přírody, zatvrdí se. Nedostatek úcty k tomu, co roste, co je živé, rychle povede také k nedostatku úcty k lidem.“

(slova Luthera Stojícího Medvěda z kmene Lakotů)

Na začátku prosince 2001 ARNIKA spustila své webovské stránky www.sdruzeniARNIKA.cz. Informace o jednotlivých kampaních, aktuality a tiskové zprávy jsou průběžně aktualizovány. ARNIKA od svého založení až do 10. února 2002 vydala přes 40 tiskových zpráv a publikovala řadu článků o životním prostředí.

ARNIKA, Ekologické sdružení, Chlumova 17, 130 00 Praha 3,
tel/fax: 02/ 2278 14 71, e-mail: arnika@arnika.org

Tisková mluvčí ARNIKY: Ivona Půlkrábková, 0606/ 727942, ivona.pulkraubkova@arnika.org

www.sdruzeniARNIKA.cz

ARNIKA A JEJÍ LIDÉ

Výkonná rada ARNIKY je složená ze zástupců základních článků – založených na tématických či územních principech.

V současné Výkonné radě jsou tito zástupci za subjekty:

- **Tým Bořena** – RNDr. Jindřich Petrlík
- **ARNIKA Děčín** – Jan Dostál
- **ARNIKA Ostrava** – Lenka Daňhelová
- **ARNIKA Praha – Centrum pro podporu občanů** – Martin Skalský
- **ARNIKA Koordinační centrum** – Jiří Janeček
- **Program Ochrana přírody** – Ing. Vlastimil Karlík
- **Program Toxické látky a odpady** – Ing. Milan Havel

Na Valné hromadě ARNIKY je volen předseda, který navrhuje členy Užší rady, ty schvaluje Výkonná rada. První Valná hromada ARNIKY, která se konala 16.–18. listopadu 2001 v Děčíně, přímou volbou zvolila svého prvního **předsedu, Ing. Vlastimila Karlíka**, který v ARNICE vede i kampaň „Živé Labe“. Ten na Výkonné radě 16. 12. 2001 v Praze navrhl 2 členy Užší rady – RNDr. Jindřicha Petrlíka a Ing. Petra Hrdinu, Výkonná rada je schválila a navíc zvolila i Výkonného ředitele, tedy spíše **Výkonnou ředitelku – Lenku Maškovou**. Výkonná ředitelka by měla kontrolovat a zároveň pomáhat celé organizaci při jejím fungování. Je současně i personalistou a finančním manažerem ARNIKY.

První výkonná ředitelka ekologického sdružení ARNIKY!

Když se řekne:

~**Jídlo**: Životní nutnost.

~**Uklízení**: Baví mě, ale musím na něj najít čas. Nejradši si uklízím svůj pracovní stůl doma, protože v nepořádku se mi špatně pracuje.

~**Doma**: No přece u mě doma! S přítelem, s knížkou, občas s učením a hlavně s pohodou. A ještě s postelí v nebesích, ze které se mi ráno nechce vůbec vstávat.

~**Chlap**: Chlap je chlap... takže občas bytost z jiné planety (se všemi pozitivy a negativy). Nemám ráda nafoukané mla-díčky, typy, kteří vědí všechno nejlíp (aniž to opravdu vědí). Potřebuji chlapa pro něco uznávat, diskutovat s ním, a ne soupeřit.

~**Hospoda**: Hospoda je pro mě spíš zakouřeným místem, kam chodím s kamarády nebo něco pracovní řešit. Ale jinak mám hospody ráda – když se sejdou příjemní lidé, povídá se a občas třeba i něco řeší. A nejradši mám hospody se zahrádkou.

~**Hudba**: Když přijdu domů, tak chci mít spíš klid po „hukotu“ celého dne. Hudbu si většinou užiju na koncertech, kde se dá i tančit – naposledy na Philovi Schöenfeltovi v hospodě U Vystřeleného Oka.

~**Móda**: To, co člověku sluší.

~**Pan president**: Úcta, autorita.

~**Politika**: Hra, kterou člověk, občan, musí sledovat, aby pak najednou nezjistil, že žije úplně někde jinde, než by chtěl žít. Pro životní prostředí je to takový zvláštní

system rozhodování, kdy se musí přemýšlet dopředu, zvažovat jednotlivé kroky a sledovat, co udělá protivník – zkrátka hra.

~**Touha**: Pro mě spíš abstraktní, v duchovní rovině. Netoužím po tom něco

vlastnit, mít – třeba ledničku nebo televizi (které doma nemáme). Toužím po dobrých vztazích v životě, vyrovnanosti a po zkušenostech, které člověka obohacují. A po dítěti.

~**Cíl**: To, co chci dosáhnout, i když ne vždy se mi to podaří tak, jak bych chtěla (a někdy vůbec ne). Většinou směřuju spíš k tomu něco změnit, zlepšit ve svém okolí, v něčem pomoci. Což rozčiluje hlavně lidi, kteří nic nechtějí měnit, protože by se museli měnit i oni sami. Ale já si myslím, že změna je potřeba a někdy cílem je i samotná cesta.

~**Život**: Dar, kterého by si lidé měli více vážit a nekazit si ho zbytečnými věcmi a starostmi. Ale vím, jak je snadné to říkat a těžké se podle toho řídit. Každý má podle mě takový život, o jaký se zaslouží, a všechno co udělá, se mu vrátí.

~**Sen**: V poslední době mám sny řešící. Takže třeba celou noc počítám matematiku nebo řeším pracovní problémy. To se pak moc nevyspím a spíš si přeji, abych měla zase období bez snů. Ale jinak je mám ráda a když dlouho nesním, jsem z toho nesvá. Své sny si občas za víčky sním i přes den, ale nemíchám je s realitou.

~**ARNIKA**: „Má“ organizace, kde jsou skvělí lidé, ošlehaní ohněm zkušeností. Organizace, která chce růst, efektivně chránit životní prostředí a současně být příjemným kolektivem nejen pro práci. ARNIKA má i dobré numerologické číslo – 9 – což je číslo síly, energie, změny a pro mě i pochopení.

STRUČNÝ NÁVOD, JAK SE V TOM, CO ARNIKA DĚLÁ, VYZNAT:

Programy:

1) Ochrana přírody – zaměřuje se především na ochranu druhově nejbohatších ekosystémů střední Evropy – vodních toků a mokřadů. Program hledá a prosazuje takové alternativy spravování a využívání vodních toků, které směřují ke sladění požadavků ochrany přírody s protipovodňovou ochranou a s hospodářským využitím vodních toků v okolní krajině. Program Ochrana přírody se snaží i o záchranu mizejících druhů rostlin v jejich původních biotopech a o zachování přirozené rovnováhy krajiny.

2) Toxické látky a odpady – Životní prostředí České republiky patří bohužel k nejvíce zamořeným územím v Evropě. Toxické látky, například dioxiny, PCB či těžké kovy se často do prostředí dostávají z odpadů a z procesů jejich zpracování. Snažíme se o jejich omezení a usilujeme o přísnější zákony a zavedení tzv. „čistší výroby“ či důsledné recyklace odpadů. Prosazujeme právo občanů na volný přístup k informacím o toxických látkách v životním prostředí.

3) Veřejnost a životní prostředí – Posláním programu „Veřejnost a životní prostředí“ a Centra pro podporu občanů, které ve sdružení ARNIKA působí, je pomáhat lidem, kteří se chtějí podílet na rozhodování o životním prostředí v místě, kde žijí. Pomáháme jim s orientací v zákonech a s účastí ve správních řízeních, s odbornými problémy a s publicitou případů. Pořádáme také semináře a vydáváme metodické příručky.

Děčín

Praha

Ostrava

Pobočky:

CO SE DĚLO, DĚJE A BUDE DÍT V KAMPANÍCH, PROJEKTECH A POBOČKÁCH ARNIKY

Program Veřejnost a životní prostředí

Na konci roku 2001 se Centrum pro podporu občanů věnovalo především projektu výstavby nového náměstí v historické části Čakovic, který je z hlediska ochrany životního prostředí problematický. Pokračovalo sledování nezákonného provozu lisovny automobilových karosérií v Úvalech u Prahy. Občané se na nás také poměrně často obraceli s dotazy týkajícími se kácení stromů.

Hlavním problémem začátku roku 2002 je dostavba Pankrácké pláně v Praze 4. Plánované umístění několika mrakodrapů by způsobilo obrovský nárůst automobilové dopravy v centru města a poškodilo historické panoráma Prahy. ARNIKA bude i letos pokračovat v kampani „Veřejnost proti dálnici D3“.

KONTAKTY: ARNIKA – Centrum pro podporu občanů,
Martin Skalský, Podbabská 14, 160 00 Praha 6, tel./fax: 02/ 33 33 70 75,
e-mail: martin.skalsky@arnika.org, cepo@arnika.org
Ing. Petr Hrdina, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 02/22 78 14 71,
e-mail: petr.hrdina@arnika.org

Co o kampani „Veřejnost proti dálnici D3“ řekl její vedoucí, Ing. Petr Hrdina:

„V polovině ledna byl v české televizi vysílán dokument o dálnici D3. Na veřejném promítání v kině Evald před zcela zaplněným sálem obhajoval dálnici pouze pracovník Ředitelství silnic a dálnic, všechny ostatní hlasy byly k D3 kritické. I to svědčí o postoji lidí k této dálnici. V nejbližších týdnech očekávám zveřejnění dokumentu klíčového pro osud D3. Tímto materiálem je koncept územního plánu Pražského regionu. Stručně řečeno jsou v něm dvě varianty – jedna s dálnicí D3 a druhá bez dálnice. My, spolu se značnou částí veřejnosti, podporujeme nedálniční variantu, která spočívá ve využití současné dálnice D1 a přestavbě silnice I/3 Mirošovice – Benešov na rychlostní parametry. Jsem rád, že se nedálniční varianta do konceptu dostala, neboť její zpracování iniciovaly a zaplatily, s pomocí ekologických organizací, malé obce a jednotliví občané.“

Program Ochrana přírody

Interview s Ing. Vlastimilem Karlíkem, vedoucím programu.

Co už program dokázal?

Například prioritní kampaň Živé Labe ovlivnila postoj Ministerstva životního prostředí ČR k plánovaným vodním dílům na zákonem chráněném úseku Labe, v lokalitách Malé Březno a Prostřední Žleb. Ministerstvo se

nyní přiklání k negativnímu stanovisku. V Bruntále proběhla zakládací schůzka koalice obcí, nevládních organizací a dalších institucí, jejímž cílem je zpracovat alternativní řešení protipovodňové ochrany v povodí Opavy, bez přehrady Nové Heřminovy. Je také dokončen projekt revitalizace části potoka Bystrého, vyjádřily se k němu kladně nejen orgány ochrany přírody, ale ústně i správce toku (Lesy ČR).

Jaký neúspěch programu tě mrzí?

To, že záměr na revitalizaci části Morávky zatím nemá podporu obcí ani správce toku.

Jaké události, změny program čekají, čeho se ty sám bojíš, na co se těšíš?

V příštím čtvrtletí by se měly rozběhnout dva nové projekty na Labi – podpora Natury 2000, tedy soustavy míst významných z celoevropského hlediska, a Mezinárodní koupací den na Labi, který chystáme na 14. června 2002. Na severní Moravě se nejvíce těším na přípravu revitalizace říčky Krupá – ta je skvělým příkladem spolupráce mezi vlastníky půdy, okresním úřadem, Povodím Moravy a Ministerstvem životního prostředí, nyní by se měla zapojit i ARNIKA. Bojím se populistických kroků vlády, která by mohla narychlo před volbami učinit nezodpovědná rozhodnutí, především co se týče vodních děl na Labi.

KONTAKT: ARNIKA – Program Ochrana přírody,
Ing. Vlastimil Karlík, Hudečkova 1, 405 01 Děčín 1,
tel/fax: 0412/ 510650, e-mail: priroda@arnika.org

Program Toxické látky a odpady

O prioritní kampani programu mluví RNDr. Jindřich Petrlík, její vedoucí.

Co se v Budoucnosti bez jedů povedlo?

Kampaň Budoucnost bez jedů se snaží snížit přítomnost toxických látek, tedy „jedů“ v našem životním prostředí. Zaměřujeme se na nejzákeřnější z těchto látek (např. na dioxiny apod.), které v přírodě velmi dlouho setrvávají. Je tedy zřejmé, že kampaň ARNIKY ještě nemohla docílit hmatatelného mizení těchto jedů z prostředí kolem nás. Zatím se však podařilo přesvědčit politiky o tom, že je nutné jednat a přijmout rázná

opatření – zákon o tzv. integrované prevenci znečišťování schválila 5. února 2002 Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. ARNIKA také uspěla ve snaze přimět společnost provozující libereckou spalovnu odpadů k tomu, aby začala vážně plánovat namontování dioxinového filtru a snížit tak množství dioxinů vypouštěných v Liberci do ovzduší.

Co se naopak nepodařilo?

Nepodařilo se nám přesvědčit zastupitelstvo v Lysé nad Labem a Českou inspekci životního prostředí, že spalovnu nebezpečných odpadů je lépe nespouštět.

KONTAKT: ARNIKA – Program Toxické látky a odpady, RNDr. Jindřich Petrlík, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 02/22 78 14 71, e-mail: jindrich.petrlik@arnika.org

ARNIKA Praha

ARNIKA se v Praze věnuje zejména celostátním kampaním (především Budoucnosti bez jedů) a pomoci občanským sdružením – v Praze sídlí Centrum pro podporu občanů. Koordinační centrum, které se stará o rozvoj členské základny a pomáhá v koordinaci 3 programů ARNIKY, má rovněž kancelář v Praze.

KONTAKT: ARNIKA Praha, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 02/2278 1471, e-mail: praha@arnika.org

Jiří Janeček

MILÉ ZAJÍMAVOSTI

TISKOVÁ ZPRÁVA SDRUŽENÍ ARNIKA (14. LISTOPADU 2001):

Sestry Steinovy vstupují do ARNIKY

*Řeko mojí duše, vodo nejlubší, břehy zaplavuješ, kdo je vysuší?
Už tě regulujou, už ti projektujou kruhýř z betonu.
Břehy nezaplavíš, ledy neroztavíš, písni bez tónů...*

DĚČÍN – Písni „Řeko mojí duše“ se sestry Steinovy připojily ke kampani ekologického sdružení ARNIKA „Za záchranu dolního Labe“ proti plánované výstavbě vodních děl. V rodném Děčíně 17. listopadu pokřtily své první CD „Lilie polní“ a vstoupily zároveň do ARNIKY.

„Píseň Řeko mojí duše jsme speciálně upravily pro tuto příležitost. Podpoříme tak svou trošku kampaň ARNIKY za záchranu unikátních ekosystémů na březích Labe před plánovanou výstavbou vodních stupňů,“ komentují skromně sestry Karolina a Lucie ...

Šárka Dostálová

ARNIKA Děčín

V Děčíně se kromě prioritní kampaně „Živé Labe“ programu Ochrana přírody ARNIKA věnuje kampani „Děčín – město pro lidi“, která se snaží prosadit do územního plánu města principy trvale udržitelného rozvoje. Součástí kampaně jsou i další aktivity: „Cyklistika v Děčíně není jen rekreačním sportem“, „Bezpečná cesta do školy“ atd. V Děčíně se pořádají i besedy pro veřejnost, ARNIKA nabízí poradenskou činnost pro veřejnost, vzdělávací semináře pro členy organizací a sdružení, informační a prezentační servis neziskovým sdružením na internetu a v ulicích města, ekovýchové výstavy, koncerty a happeningy propagující otázky ochrany přírody. KONTAKT: ARNIKA Děčín, Jan Dostál, Hudečkova 1, 405 01 Děčín I, tel./fax: 0412/510 650, e-mail: decin@arnika.org

ARNIKA Ostrava

Ostravská pobočka ARNIKY pracuje na kampaních v ochraně přírody (především říčních toků) a na snížení znečištění toxickými látkami (podílí se na celostátní kampani Budoucnost bez jedů). Mezi priority pobočky patří kampaň proti plánované přehradě v No-vých Heřmínovech, na které spolupracujeme s Hnutím Duha Jeseníky. Chystáme zahájení prací na revitalizaci říčky Krupá. Na Bruntálsku se rýsuje dobrá spolupráce s iniciátory tzv. Open House, otevřeného domu, který by měl sloužit mladým lidem pro trávení volného času.

KONTAKT: ARNIKA Ostrava, Lenka Daňhelová, Bohumínská 63, 710 00 Ostrava 2, e-mail: ostrava@arnika.org

Lenka Daňhelová

Více informací o Sestrách Steinových: www.sweb.cz/sestry.steinovy

ČASOPIS TÝDEN (21. LEDNA 2002, str. 68):

„Debut Lilie polní Sester Steinových se zřejmě zařadí mezi nejvýznamnější nahrávky tuzemských folkových písničkářů. Ačkoliv jsou Sestry Steinovy – Karolina, která píše písně a spolu s Lucií je zpívá – dvě osoby, lze je vnímat jako jednoho „barda s kytarou“... jako by v Sestrách Steinových vstali noví, i když zcela jiní Mertové, Třešňákové, Plíhalové, Voňkové, Nohavicové ...“ (Ivan Hartman)

Milé Karolíně a Lucii ARNIKA přeje: „Ať Vás všichni nechají v neděli sedět, ať kašlete na žehlení, ať jste pořád sestry slunce a ať nad Vaše neděle není!“

1. číslo Čtvrtletníku vyšlo v únoru 2002. Příští Čtvrtletník: Změnil Šárka Dostálová titul „Dobrovolník roku Děčínského kraje“? / Novinky z kampaní a programů A přespříští? Rozhovor s předsedou ARNIKY – bilancování k 1. narozeninám ARNIKY / Přehled událostí, plány...